

Ochrana & Bezpečnost – 2019, ročník VIII., č. 4 (zima)
(2019_D_08), ISSN 1805-5656
Vydává: Ochrana a bezpečnost o. s.
IČ: 22746986, Lamačova 825/11, 152 00 Praha 5
<http://ochab.ezin.cz>, ochab@email.cz

Hospodaření s odpady

Bc. Jana Zukalová

ÚVOD

- Nakládání s odpady je mladá složka národního hospodářství.
- Činnost zaměřenou na předcházení, omezování vzniku odpadů a na nakládání s nimi.
- Zákon č. 181/2001 sb., o odpadech, v platném znění.
- Ministerstvo životního prostředí České republiky.
- Plán odpadového hospodářství České republiky.

CÍL STUDIE

Zodpovězení otázek vztahujících se k definované problematice oblasti a navržení vhodných řešení na základě studia odborných zdrojů a vlastních poznatků

1. Je právní úprava
v oblasti odpadového
hospodářství
vyhovující?

Zjištění

- Právní úprava není dostačující respektive vyhovující.
- Stěžejní roli zde sehrává nepřehlednost spojená s transpozicí řady unijních směrnic.

Možné řešení

- Vytvoření nového právního rámce.
- Rozdělení zákona o odpadech do dvou zákonů, a to zákon o odpadech a zákon o výrobcích s ukončenou životností.
- Tzv. ekoauditová novela.

2. Jaké jsou možnosti
prevence
a předcházení vzniku
odpadů?

Zjištění

- Lze vycházet ze závazných předpisů (příkladem budiž Rámcová směrnice č. 98/2008/ES, o odpadech), odborných studií či z obecně doporučovaných rad.

Možné řešení

- Podpora vratných opakovaně použitelných obalů.
- Zavedení poplatkového systému, kdy je výše platby závislá na množství vyprodukovaného odpadu.
- Šíření nálepek na schránky odmítajících nevyžádané tiskoviny.
- Vyšší míra využití elektronických dokumentů.
- Třídění odpadů a podpora kompostování.
- Neplýtvání a vyhnutí se pořizování a nakupování zbytečností.
- Dárcovské iniciativy (například šatstvo).
- Nahrazení nebezpečných látek méně nebezpečnými látkami.

3. Jaké stimulovat
a motivovat ke třídění
a nevytváření
odpadu?

Zjištění

- Jedná se je o jedno z nejúčinnějších opatření vedoucí ke zvýšení míry recyklace a předchází hromadění skládkách.
- Základním předpokladem je především **odhodlání** toto učinit.

Možné řešení

- Pytlový sběr.
- Změna poplatkového systému.
- Zvýšení platby občanů za odvoz odpadu v obci.
- Výše platby se odvíjí od množství odpadu v popelnici.
- Zohlednění občanů, kteří třídí odpad (sleva na poplatcích, volné vstupy).
- Změna poplatků za skládkování a zavedení poplatku za spalování odpadu pro obce + motivační poplatek.

4. Jak zamezit dovozu
nelegálního odpadu
do České republiky?

Zjištění

- Mechanismus nelegálních dovozů je založen na tom, že oproti zákazu je však povolen dovoz odpadu za účelem jeho dalšího využití. Zhoršení situace po vstupu do Evropské unie.

Možné řešení

- Zavedení mimořádných kontrol celních orgánů na hranicích.
- Zvýšení horních hranic sankcí za vývoz nelegálního odpadu.
- Právní předpis zpřísňující režim pro legální dovoz odpadů.
- Rozšíření seznamu odpadů, které lze dovážet jen s povolením, o odpad, který se nejčastěji objevuje na nelegálních skládkách
- Zavedení dostatečně vysoké finanční záruky (kauce).

5. Jak vhodně umístit
skládky, aby byl
minimalizován jejich
vliv na životní
prostředí?

Zjištění

- Skládka je technické zařízení určené k odstraňování odpadu jeho trvalým a řízeným uložením na zemi nebo do země.
- Nutnost existence skládek => zohlednění vlastností prostředí a okolí.

Možné řešení

- Dodržení vzdálenosti skládky od obytné zóny (směr a síla převládajících větrů).
- Posouzení vlivu skládky na narušení systému podzemních vod.
- Vyhodnocení vlivu větší intenzity dopravy (znečištění ovzduší).
- Posouzení zásahu do ekosystémů a zalesněných území.
- Nepropustná (jílovitá) půda; zhodnocení klimatických a hydrologických údajů kvůli riziku povodně.
- Vylučující kritéria: ochranná pásma a chráněné oblasti.

ZDROJE

- KALINA, Jiří a Jiří HŘEBÍČEK. Možnosti prevence vzniku odpadů v České republice. Acta Environmentalica Universitatis Comeniana, 2011, s. 151–157. ISSN 1335-0285. https://fns.uniba.sk/fileadmin/prif/actaenvi/ActaEnvi_2011_Suppl/28_Kalina_Hrebicek.pdf
- ŠŤASTNÁ, Jarmila. V legislativě odpadového hospodářství se chystají změny. Moderní obec. <http://moderniobec.ihned.cz/c1-57724840-v-legislative-odpadoveho-hospodarstvi-se-chystaji-zmeny>
- Odpady; ProfiPress. <https://www.odpady-online.cz/>
- Odpady. Hnutí DUHA. <http://www.hnutiduha.cz/nase-prace/odpady>
- Rozšířené teze rozvoje odpadového hospodářství v ČR 2010. Ministerstvo životního prostředí České republiky. [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/rozvoj_odpadoveho_hospodarstvi/\\$FILE/MZP_OODP-Rozsirene_teze_FINAL-101026.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/rozvoj_odpadoveho_hospodarstvi/$FILE/MZP_OODP-Rozsirene_teze_FINAL-101026.pdf)
- Sborník přednášek. Odpady a obce. Hradec Králové, 2011. http://www.ekokom.cz/uploads/attachments/Obecne/sborniky/Sbornik_odpady_a_obce_2011.pdf
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění.

- **Ilustrace:** Jak správně třídit odpad. Operační program Životní prostředí 2014 – 2020. <http://www.opzp2014-2020.cz/clanek/jak-spravne-tridit-odpad>
- **Ilustrace:** Třídění odpadu. <https://www.trideniodpadu.cz/>

Děkuji za pozornost

